

MATHILDE

Eenakter

door

JAN TOL

TOONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **MATHILDE** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **JAN TOL** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2001 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **6** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Maarten

Mathilde - zijn vrouw

Mevrouw van der Plas - zijn moeder

Janneke - zijn zuster

Greta - vriendin van Mathilde

Cora - vriendin van Mathilde

DECOR:

Iets uit het midden staat een eettafel, met daaromheen vier stoelen. Rechts van de tafel staat een klein tafeltje met twee stoelen. Links van de tafel staat een kastje. In scène 1 staat achter het kleine tafeltje een strijkplank met daarop een aangesloten strijkbout.

Scène 1

Vroeg in de morgen

Als het doek opgaat is het toneel leeg. Op de eettafel staan twee drankflessen, een glas, borden, pannen en eetbestek dwars door elkaar. In het kastje zitten een schoenborstel, een doosje schoensmeer en een doek. Op het kastje en het kleine tafeltje ligt ook van alles. Bladen, kranten, rekeningen, enzovoorts. Het geheel maakt een rommelige indruk.

Na even komt Maarten op, hij is een man van rond de vijftig. Hij loopt in een pantalon en heeft verder alleen zijn sokken en hemd aan. In zijn handen draagt hij een paar zwarte schoenen, een wit overhemd en een stropdas. Zijn jasje hangt over een stoel. Maarten legt het overhemd op de strijkplank, zijn schoenen bij de rechter stoel van de eettafel en zijn das hangt hij over de stoel bij zijn jasje. Vervolgens loopt hij naar de strijkplank en begint zijn overhemd met grote precisie te strijken. Na even praat hij tegen zichzelf.

MAARTEN: Deze dag moet je er *pico bello* uitzien, Maarten... Geen kreukje in je overhemd... je schoenen smetteloos gepoetst...je dasje keurig gestrikt.... Ja, er mag niets op mij aan te merken zijn... (*kijkt even op, glimlacht*) Het zal ze waarschijnlijk niet eens opvallen. Ik zie er immers altijd goed verzorgd uit.... "Wat ziet u er altijd netjes uit, meneer van der Plas", zeggen ze op kantoor tegen mij, "uw vrouw verzorgt u maar goed." (*heel even verdwijnt zijn glimlach, maar keert dan weer terug*) "Ja, ik heb het getroffen, hoor", zeg ik dan terug, "M'n ontbijtje op tijd....m'n kleding keurig klaargelegd...een kusje als ik naar kantoor ga, een kusje als ik weer thuiskom... En dan is het hele huis aan kant...." (*stopt met strijken, draait zich om en kijkt van het kastje naar de tafel, zijn glimlach verdwijnt weer. Stilte. Dan keert zijn glimlach weer terug en gaat hij verder met strijken*) "En wat doet u 's avonds, meneer van der Plas?" (*schrikt even op*) "Hè?!... Oh.... eh... 's avonds dineren we eerst gezellig, daarna wassen we samen af en zotten koffie en kijken naar de televisie. (*hij is klaar met strijken en legt zijn over hemd over zijn jasje, bij de stoel blijft hij in gedachten staan*) "Is dat alles, meneer van der Plas?", lachen ze dan, "Wat een saai leventje, zeg! Doet u nooit iets spannends? In het weekend of zo?" (*zijn gezicht vertrekt*) Het is hier altijd spannend! (*stilte. Even later glimlacht hij weer*) "Nee, meisjes, ik weet best waar jullie op uit zijn. Maar daar ben ik toch veel te oud voor. Nee, we lezen wat en

zondags ga ik naar de kerk. Twee keer zelfs...Daar zie ik altijd naar uit..." *(hij loopt nu naar het kastje en pakt de schoenborstel, schoensmeer en doek, gaat rechts van de eettafel zitten en smeert zijn schoenen in met de schoensmeer)* Ja. Ik kijk altijd naar de zondag uit... *(pakt nu de borstel en gaat zijn schoenen borstelen)* Maar ook nu moeten ze mooi zijn! Glimmen moeten jullie, jongens! Glimmen! Ze moeten hun gezichtjes kunnen spiegelen in mijn schoenen... *(borstelt met veel vertoon, stopt dan, kijkt voor zich uit!)*.. Zal je het zien, Annelies?... Kijk je vandaag weer naar mijn glimmende schoenen?... Oh, ik zal ervoor zorgen dat je ze ziet! Ik steek mijn benen ver onder mijn bureau vandaan! "Oh, wat glimmen uw schoenen weer mooi, meneer van der Plas", zal je zeggen, "Kijk eens, meisjes, je kunt je gezicht er wel in spiegelen." En dan til je mijn voet op, om mijn schoen los te maken om aan de meisjes te laten zien en dan...dan voel ik je hand om mijn enkel...Ooooh, Annelies!... *(dan borstelt hij weer heftig zijn schoenen)* Glimmen moeten jullie, jongens! Glimmen! *(even later trekt hij zijn schoenen aan, met grote precisie zorgt hij ervoor dat de veters aan beide zijden even lang zijn en strikt ze dan vast. Hij kijkt of ze goed zitten en maakt dan van één schoen de veter los en trekt de schoen langzaam uit, zijn hand blijft om zijn enkel zitten)* Oooh...Annelies... *(hij sluit zijn ogen)*.... Annelies... Je lijkt zo veel op mijn eerste meisje.... We waren al verloofd... En toen kwam Mathilde in mijn leven... Een knappe, vrolijke opgewekte meid.... Ze maakte mij helemaal gek. Ik werd stapelverliefd op haar, ik kon nergens anders meer aan denken dan aan haar.... *(zijn ogen gaan weer open)* Ik moest kiezen...en verbrak de verloving met Loes...Ja, zo heette ze....Loes...Ik weet nog goed, dat ze in tranen uitbarstte en me smeekte bij haar te blijven...maar het deed me niets. Ik vond het wel rot voor haar, maar dat was alles...Ik was zo in de ban van Mathilde... *(strikt zijn schoen weer vast, gromt)* Mathilde! *(van links komt nu Mathilde op. Zij is ook zo rond de vijftig, ze ziet er slordig uit, een niet al te schone nachtjapon, krulspelden in het haar, met daarover een haarnetje. Haar gezicht ziet er verlopen uit, het gevolg van het jaren aan de drank zijn)*

MATHILDE *(met zuur gezicht)*: Wat moet je?

MAARTEN *(schrikt op)*: Mathilde!... Eh... goedemorgen, Mathilde. Goed geslapen?

MATHILDE: Hoor hem! "Goed geslapen?" Alsof jou dat wat interesseert. Wat interesseert jou eigenlijk wel, dooie mus?

MAARTEN *(zachtjes)*: Ik bedoel het goed, Mathilde. Ik...

MATHILDE: Stop! *(grijpt met beide handen naar haar hoofd)* Ik barst van de koppijn.

MAARTEN: Zal ik even aspirine voor je halen, Mathilde?

MATHILDE: Aspirine? Ik moet een borrel hebben! (*pakt fles van de tafel, ziet dat deze leeg is*) Verdomme! (*pakt andere fles en schenkt glas vol*)

MAARTEN (*voorzichtig*): Je... eh... moet niet zo vroeg al drinken, Mathilde.

MATHILDE (*kijkt hem dreigend aan*): Maak jij dat uit?!

MAARTEN: Ik wil alleen maar...

MATHILDE: Ik wil! Ik wil! Jij hebt hier niets meer te willen! Als ik trek in een borrel heb, dan neem ik een borrel! (*neemt slok*) Begrepen, Maarten? (*vult glas weer bij*) Dat gezeur aan mijn kop!

MAARTEN (*zucht*): Ik zeg niets meer.

MATHILDE: Wat "Ik zeg niets meer"? Zoek je soms ruzie met mij? (*Maarten zegt niets, pakt zijn overhemd van de stoel en trekt deze aan. Mathilde volgt hem met haar ogen, kijkt van zijn overhemd naar zijn schoenen en vervolgens naar de strijkplank*) Wat ben jij van plan? Ga je naar de kerk?

MAARTEN: Wat bedoel je?

MATHILDE (*hatelijk*): Z'n hemd gestreken! Z'n schoenen gepoetst! Wat zal de dominee trots op je zijn.

MAARTEN: Ik ga niet naar de kerk want het is vandaag vrijdag en geen zondag.

MATHILDE: Oh....

MAARTEN: En ik doe dit iedere morgen, Mathilde. Je wilt toch niet dat ik onverzorgd naar het kantoor ga?

MATHILDE (*blijft hatelijk*): Natuurlijk niet, Maarten. Jij moet keurig verzorgd naar kantoor. (*dan fel*) Het mooie meneertje uithangen, hè! "Wat ziet u er netjes uit, meneer van der Plas."

MAARTEN: Ja, dat zeggen ze altijd, Mathilde. Ze -

MATHILDE: Wie is ze? (*als het stil blijft*)... Wie is ze, vraag ik je!

MAARTEN (*strikt nu zijn dasje*): Ze?...Eh...ik bedoel mijn chef...de meisjes op het kantoor...de -

MATHILDE (*smalend*): De meisjes op het kantoor! (*neemt een slok*) Meneer kleedt zich netjes voor de meisjes van het kantoor!

MAARTEN: Nee, nee! Niet voor de meisjes, Mathilde. Alleen valt het haar altijd op, dat... (*schrikt, beseft wat hij zegt*)... voor niemand, Mathilde.

MATHILDE (*lacht hatelijk*): Het valt haar altijd op! Die ouwe zak houdt er een liefje op kantoor op na! (*neemt weer een slok, vult glas bij*) Hoe oud is ze?

MAARTEN: Ze is... er is niets, Mathilde. Echt niet. Ik bedoel, ze... (*is nu nerveus, worstelt met zijn das*)

MATHILDE (*loopt op Maarten af*): Laat mij je even helpen met je das, Maarten.

MAARTEN (*verrast*): Hè?... Oh, dank je, Mathilde.

MATHILDE (*gespeeld lief*): Niets te danken, Maarten. (*maakt das eerst weer helemaal los en begint dan opnieuw, tergend langzaam zijn das te strikken*) Ik wil dat je er netjes uitziet, Maarten.

MAARTEN: Echt?

MATHILDE: Natuurlijk, Maarten. Ik ben toch je vrouw?

MAARTEN (*aarzelend*): .... Ja...

MATHILDE: We hebben het toch goed samen?

MAARTEN:.... Ja...

MATHILDE: Je houdt toch nog wel van me, Maarten? (*als het stil blijft*)... Maarten?

MAARTEN: .... Ja... Maar... je zou niet zo veel moeten drinken, Mathilde.

MATHILDE: Wat?! (*laat stropdas los*) Ik veel drinken? Ik drink alleen als ik er behoefte aan heb. (*loopt naar de tafel, pakt glas*) Zoals nu. (*drinkt, zet glas weer op tafel, loopt naar Maarten*) Dan vergeet ik even alle ellende om me heen. (*strikt zijn das weer*) Is ze lief voor je, Maarten?

MAARTEN: Wie?

MATHILDE: Dat meisje op kantoor.

MAARTEN: Er is geen meisje, Mathilde.

MATHILDE: Jawel, Maarten. Het barst daar van de meisjes.

MAARTEN: Eh... ja, natuurlijk zijn er meisjes, maar...

MATHILDE: Er is er maar één waar je op valt! Hoe heet ze?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto